

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRASTIS

The PEOPLE'S VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, 160 Claremont St., Toronto 2, Ontario
Authorized as Second Class Mail, Post Office Department, Ottawa
and for Payment of Postage in Cash

Kaina 10 ct.

Nr. 11

Penktadienis, Kovo (March) 13, 1964, Toronto, Ontario

M E T A I XXXIII

Pietinio Vietnamo Diktatorių Negali Išeiti Partizanų, Prašo JAV Paramos

SAIGON. — Generalmajoras Nguyen Khanh, Pietinio Vietnamo premjeras, papasakojo JAV apsigynimo sekretoriui Robertui S. McNamarai, kad jo jėgos negali išeiti partizanų.

Praėjusiais metais partizanai atėmė iš nacionalistų jėgų 8,000 modernių amerikoniškų ir francūziškų ginklų.

Jeigu Jungtinės Valstijos neuosiančios daugiau paramos, tai jis negalės ištesėti savo pažado likviduoti komunistų pavojų.

McNamara pradžioje patenkinti jo pagedavimus.

Su McNamara čia lankėsi generolas Taylor, bendro štabo viršininkas, John A. McCone, Centrinės Intelligence Agentūros direktorius, ir kiti aukšti pareigūnai.

Pasirodo, kad Pietinio Vietnamo diktatoriaus padėtis nekokia ne tik militariniai, bet ir ekonominiai. Tas sudaro amerikiečiams problemą. Kaip tie žmonės sako, nei bėgti, nei rėkti. Sakoma, kad amerikiečiai tikrai nežina, ką daryti.

Pekino spauda, kaip raportuoja Hong Kong, rašanti, kad amerikiečių politika Pietiniame Vietname bankrutuoja ir eina prie susmukimo.

Prezidentas Johnsonas esą linkęs net kariuomenę siūsti į

Pietinį Vietnamą, jeigu ji būtų reikalinga "patarimui", kaip sumušti komunistus. Šiuo tarpu tenai yra virš 15,000 "patarečių". Prezidentas norėtų juos visus ištraukti, bet jeigu situacija neis geryn, kas liečia nacionalistus, tai gal būt siųs daugiau.

Kaip ten nebūtų, vistik jau aišku, kad diktatoriaus Khanh'o padėtis bloga. Ne iš gero jis pradėjo rėkauti, kad Francijos agentai nori likviduoti jį ir atiduoti Pietinį Vietnamą neutralistams.

Galėtų Nužudyti 35,000,000 Žmonių

WASHINGTON. — Jungtinių Valstijų karo laivyno viršininkai atsakydami į senatoriaus Barry Goldwaterio pareiškimus pasiuntė laišką kongresmanui George H. Mahonui.

Laivyno sekretorius Paul H. Nitze rašo, kad Jungtinės Valstijos jūroje laiko atominius submarinus su "Polaris" raketomis ir iš submarinų galėtų Tarybų Sąjungoje užmušti nuo 25 milijonų iki 35 milijonų žmonių. Jis sako, kad kai kurie submarinai yra visai arti Tarybų Sąjungos krantų.

TRYS UNIJOS EINA Į STREIKĄ

TORONTO. — Trys unijos, kurioms priklauso rynų ir vandens vamzdžių tiesimo darbininkai, išėina į streiką. Reikalauja pakelti algas.

Prisibijoma, kad ir požeminio geležkelio tunelio kasėjai taip pat gali išeiti į streiką.

SIŪLO EUROPAI NEATOMINĘ ZONĄ

VARSŪVA. — Lenkijos vyriausybė paskelbė memorandumą, kuriame siūlo centralinę Europą padaryti neatomine zona.

Pagal Lenkijos siūlymą, į zoną turėtų įeiti Lenkija, Čekoslovakija, Rytų ir Vakarų Vokietijos. Vadinasi, šiose šalyse turėtų būti uždrausta laikyti branduolinius ginklus ir uždrausta joms juos gamintis.

NACIONALIZAVO VISAS PLANTACIJAS, PASTATUS

NAIROBI. — Revoliucinė Zanzibaro vyriausybė nacionalizavo farmas ir prieskonių plantacijas, taipgi nekuriuos pastatus, privatiškus klubus.

Nacionalizaciją karštai užgria Zanzibaro žmonės. Viename mitinge dalyvavo 30,000, kuomet prezidentas Karume pranešė apie šią nacionalizaciją.

SAKO GALIMAS NAUJO HITLERIO IŠKILIMAS

MASKVA. — Tarybų Sąjungos žinių agentūra Tass savo pareiškime kaltina Vakarų Vokietijos vyriausybę už tarptautinio įsitempimo palaikymą. Ir kad yra galimas naujo Hitlerio iškilimas.

Tass sako, kad kanclerio Erhardo valdžios politika neveda prie normalizacijos padėties. Vakarų Vokietija siekianti išbuduoti didžiausią armiją Europoje.

Tarybų Sąjunga Siekia Prekiauti su JAV

MASKVA. — Tarybų Sąjungos vicepremjeras Aleksej Kossygin pasikvietęs Jungtinių Valstijų prekybos delegaciją, vadovaujamą komercijos pasekretoriaus Clarence D. Martin, reiškė nuomonę, kad Tarybų Sąjunga norėtų prekiauti su Jungtinėmis Valstijomis, jeigu jos sutiktų padaryti ilgametę prekybos sutartį.

Tarybų Sąjunga galėtų Jungtinėms Valstijoms parduoti visko, ko tiktai jos gauna pirkti Vakarų Europoje, ir daug pigiau.

Sinatros Kidnaperiai Gavo Kalėjimą iki Mirties

LOS ANGELES, Cal. — Du jaunojo Sinatros kidnaperiai nubausti kalėjimu iki gyvos galvos. Trečias dar laukia sprendimo.

Nusmerktieji dar bus tyrinėjami, o vėliau bus reikalaujama naujo teismo. Apsigynimas, matyti, ir šiame atsitikime bandys įrodyti, kad jie nebuvo pilno proto, kai jie pasigrobė Sinatrą.

Tabako Augintojai Buvo Apsuę Ont. Parlamentą

TORONTO. — Praėjusią savaitę šimtai Ontarijos tabako augintojų buvo "apsuę" Ontarijos parlamentą, palaikydami savo reikalavimą, kad tabakui būtų nustatytos atitinkamos kainos pagal jo rūšį, kad spekuliantai negalėtų savivaliauti pirkdami jų tabaką.

Delegacija lankėsi pas vyriausybės narius ir įteikė jiems reikalavimus. Kaip atrodo, tai jie negavo prižadų padėti tabako augintojams, išskyrus tą, kad vyriausybė sumokės skirtumą, jeigu tabako kaina nupuls žemiau 47 centų už svarą. Būsią dar tariamasi su pir-

\$15,000,000 Bonų, Tik Ne Darbininkams

DETROIT. — Chryslerio korporacija nutarė duoti \$15,000,000 bonų už 1963 metus savo egzekutyvams ir kitiems aukštiesiems pareigūnams. Tai keturis sykius daugiau, negu 1962 metais.

Reikia nepamiršti, kad šie bonai bus virš reguliarių algų. Korporacijos pelnas 1963 metais siekė \$161,600,000. Gi 1962 metais pelnas buvo \$65,400,000.

Bonų tikslas esąs tas, kad paakstinus korporacijos viršininkus stengtis pakelti korporacijos biznį.

Darbininkai, kurie pagamina Chryslerio produktus, tur būt negaus jokių bonų.

KASTRO JUOKIASI IŠ JAV BLOKADOS

HAVANA. — Kubos premjeras Fidel Kastro juokiasi iš JAV blokados, nukreiptos prieš Kubą. Girdi, Amerika uždėjo ant Kubos blokadą, bet mes prekiaujame ir su Lotynų Amerikos šalimis ir su Europos šalimis. Su ta blokada Amerika tik sau pasidarė daugiau bėdos. Anglija, ne tik prekiauja su Kuba, bet dar skatina už laisvą prekybą, ko siekia ir Kuba.

Morokai Kuba šiomis dienomis pardavė 250,000 tonų cukraus.

MASKVA. — Tarybų Sąjunga labiau suvaržys darbininkų pasitraukimą nuo darbų.

kėjais, tarpininkaujant vyriausybės atstovams.

Tabako augintojai dar turi pardavimui 65,000,000 svarų tabako.

TILLSONBURG. — Tabako augintojų tarpe plačiai kalbama pajvairinti tabako farmas kitais javais, kaip kukurūzais, kviečiais ir t. t. Jeigu tabakas nupuola, tai fermeriai turi labai didelius nuostolius. Tokia me atsitikime, kiti produktai kiek atitaisytų.

Tabako fermerių streikas, privertęs uždaryti tabako pardavinėjimą, privertė tabako kompanijas atleisti daug darbininkų. Viena paleido 350 darbininkų, o kita sako, kad gal reiks paleisti 800. Mažesnės įmonės taip pat kalba apie atleidimus darbininkų. Trokų kompanijos atleisusios apie 400 darbininkų.

Tabako fermeriai susirūpinę situacija. Tabakas turi būti išparduotas iki oras sušils. Bet atiduoti už labai mažą kainą taip pat nėra prasmės.

Kol kas, fermeriai laikosi kovingai ir solidariai. Jei taip laikysis iki galo, reikia manyti, kad jie laimės.

Kompanijos, kurios visą šį krizį išsukė, taip pat turės didelius nuostolius, jeigu jos laiku neapsižiūrės.

Žydai Vysto Veiklą Prieš Šmeižikus

TORONTO. — Šio miesto žydai mobilizuoja visuomenės opinią prieš šmeižikus ir neapykantos kurstytojus, kurie siuntinėja žmonėms nešvarius atsišaukimus.

Vyriausiai taikoma taip vadinamą Baltųjų Amerikiečių Partijos agentams, kurie varo nešvarią agitaciją prieš žydus, negrus ir kitus "negrynus" žmones.

Jie, lapelių skleidėjai, sako, kad žydai, įtarti komunizme ir zionizme, turi būti nuteisti ir sušaudyti, visi kiti iškastuoti, o negrai išvyti į Afriką.

Padorioji visuomenė reikalauja, kad tokių nešvarių lapelių skleidėjams būtų atimtos teisės naudotis paštu. Karališkoji policija užvedus tyrinėjimą viso šio neapykantos plėtimo darbo.

Buvęs 3 Pasitarimas Jack Ruby Klube

WASHINGTON, kovo 5. — Niujorkietis advokatas Mark Lane prezidentinei teisėjo Warren komisijai papasakojo, jog jam teko girdėti, kad prieš aštuonias dienas prezidento Kennedžio nužudymo, Jack Ruby naktiniame klube įvykęs misteriškas susirinkimas, kuriame dalyvavo trys vyrai.

Vienas tame susirinkime dalyvis buvęs policininkas J. D. Tippit, kurį Oswaldas nušovė, kai policininkas jį bandė areštuoti auojo po įvykusio atentato prieš prezidentą. Antras susirinkimo dalyvis — niujorkietis Bernard Weissman, Dallas laikraščiui davusis apmokamą skelbimą, nukreiptą prieš prezidentą Kenedį. Trečio dalyvio vardą advokatas atsisakė pasakyti viešame komisijos apklausinėjime.

Kartu Su Gyvenimu

1963 metai buvo ypač reikšmingi ideologinio fronto darbuotojams: ideologiniai klausimai buvo plačiai nagrinėjami partijos ir vyriausybės padovų susitikimuose su kūrybinės inteligentijos atstovais ir TSKP CK birželio Plenumo, kuriame ir man teko dalyvauti.

Po šių svarbių įvykių praėjo jau nemaža laiko, ir įdomu žvilgtelėti, kaip mūsų respublikos dailininkai atsiliepią CK birželio Plenumo nutarimus, partijos raginimą visada būti komunizmo statytojų gretose.

Tarybų Lietuvos dailininkai vasarą aplankė dižišiasis statybas — padirbėjo Kėdainių chemijos kombinate, šiluminės elektrinės statyboje, pasiekė net Bratsko HES, Kazachstaną. Tik tada, kai dailininkas turi didelį gyvenimo patyrimą, giliai marksistiškai susivokia jo procesuose, iš jo galima tikėtis brandžių, reikšmingų kūrinų. Dėsime pastangas, kad dailininkai nuolat domėtųsi viena ar kita pramonės, statybos šaka, kolūkiu ar įmone, jų žmonėmis, matytų juos ne tik darbe, bet ir poilsio metu, buityje.

Dailininkų išvykų rezultatai tapo ypač ryškūs, atidarius respublikinę dailės parodą. Tapytojų drobėse, grafikų raižiniuose tapo įamžinti didžiųjų statybų vaizdai ir darbštūs jų žmonės. Aplamai paroda alsuo-

ja dabartimi, joje yra ryškių, individualaus braižo darbų. Daug šiltų žodžių galima būtų pasakyti apie V. Jurkūno, J. Mikėno, V. Mackevičiaus, M. Cvirkienės, K. Bogdano, A. Makūnaitės, S. Krasausko, J. Svažo, B. Žilytės ir daugelio kitų darbus.

Dailininkų sąjungos valdybos plenumas plačiai apžvelgė, kaip dailininkai vykdo partijos CK birželio Plenumo nutarimus, aptarė parodos darbus, numatė ateities planus. Dailės parodų rengimo darbą užsimejome smarkiai išplėsti. Įsteigtas parodinis komitetas jau ruošia nedideles parodas klubuose, kinoteatruose, mokyklose ir kitur.

Visuomeniniam darbui dailininkų tarpe suaktyvinti įsteigtas klubas. Įdomiai ir naudingai praeina šio klubo "ketvirtadieniai". Jų metu dailininkai susitinka su įvairių profesijų žmonėmis, aptaria savo draugų kūrybą.

Pernai pradėjo veikti liaudies universiteto dailės fakultetas naujuosiuose Respublikinės bibliotekos rūmuose. Jo programa gerai paruošta, įdomi. Lankytojai čia gauna pagrindinių teorinių žinių apie dailę, jos žanrus, turi progos dailininkų dirbtuvėse pamatyti, kaip gimsta paveikslas, estampas ir skulptūra. Paskaitas universitete skaito dailininkai

ir menotyrininkai.

Daug nuveikė dailininkai ruošiantis Kristijono Donelaičio 250-ųjų gimimo metinių jubiliejui. Jie sukūrė ne vieną rašytojo portretą, iliustravo, apipavidalino jo raštus ir su jubiliejumi surištą literatūrą, pagamino jubiliejinį medalį su jo portretu, pašto ženklą, voka.

Grupė dailininkų paruošė tautinių kostiumų eskizus 1963 metų Jubiliejinei dainų šventei.

Dailininkai dirba ne tik kūrybinį, bet ir mokslinį - tiriamąjį darbą. Pirmą kartą Lietuvoje, Mokslų akademijoje, dailininkas A. Savickas apgynė disertaciją "Peizažas lietuvių tapyboje" menotyros kandidato laipsniui gauti. Tokį pat mokslinį vardą įgijo ir dailės kritikas S. Budrys, puikiai apgynęs disertaciją apie monumentaliją lietuvių skulptūroje.

Skulptoriaus G. Jokūbonio asmenyje nacionalinė dailė sulaukė paties aukščiausio įvertinimo — Lenininės premijos. Už įžymius nuopelnus dailės srityje grafikui profesorui V. Jurkūnui suteiktas TSRS liaudies dailininko, skulptoriaus K. Bogdanui ir B. Vyšniauskui — Lietuvos TSR nusipelnusių meno veikėjų garbės vardai.

Be kūrybinio darbo dailininkai šiandien dirba ir didelį visuomeninį darbą. Juos galima sutikti leidyklų ir kitų žinybų meno tarybose, kolūkių mokyklos salėje, muziejuje ir žurnalo redakcijoje, aukštojoje mokykloje ir gamykloje. Tik išsilieję į gyvenimo sūkurį, dailininkai kaupia medžiagą savo kūrybai, siekia įgyvendinti tuos uždavinius, kuriuos iškėlė partija ir vyriausybė ideologinio fronto darbuotojams.

Prof. J. Kuzminskis
Dailininkų Sąjungos valdybos pirmininkas

Kas Kaip Remia Liaudies Balsa

J. Urbanavičius, Montreal, prisuntė naują ir atnaujintų prenumeratų ir nuo miamiečio

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras
263 College Street
WA. 2-6112, WA. 2-6111
Res. — CL. 1-0651
Toronto

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS

Egzaminuoja akis, ištiria akių nervus, nuo kurių paeina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pritaiko akinius.

470 College W., Toronto
Tel.: WA. 1-3924

šiaulių K. Preikšo vardo pedagoginio instituto męgėjiška radijo stotis — viena seniausių respublikoje. Instituto trumpabangininkai turi užmezgę daugiau kaip 9,000 abipusių ryšių,

o jų šaukinys UP 2 KCB žinomas 105 pasaulio šalyse.

Nuotraukoje: aktyviausi radijo stoties męgėjai, fizikos fakulteto II kurso studentai Vanda Urbaitytė ir Algis Sližys eilinio seanso metu.

J. Marozo \$5.00 aukų.

B. Kvietinskas, Montreal, prisuntė atnaujintų prenumeratų ir užuojautų paskelbti.

J. Lesevičius, Montreal, prisuntė atnaujintų prenumeratų, užuojautų bei paminėjimų paskelbti ir \$18.00 surinktų aukų. Aukojo: V. Likienė \$14.00 ir C. Rimau \$4.00.

P. Mockaitis, Toronto, pridavė naują prenumeratą.

J. Užnaris, Windsor, Ont., prisuntė nuo detroitiečio J. Daukaus \$1.00 aukų.

Patys atsinaujindami prenumeratas paaukojo:

J. Tripeika, Cadomin, Alta., \$1.00;

J. Valašimas, Verdun, Que.,

\$1.00;

J. Rubb, Windsor, Ont., \$1; J. A. Bekampis, Avalon, N. J., \$5.13;

K. Pačiunas, Elizabeth, N. J., 85 c.

Visiems už pasidarbavimą ir aukas širdingai ačiū.

Administracija

EM. 8-6575

John's Flooring

Taisome ir Atnaujiname

Grindis

118 1/2 Robinson St.
Toronto

Dėl Siuntinių į Tarybų Lietuvą

ir kitas Tarybų Sąjungos Respublikas

UKRAINSKA KNYHA

Priimam persiuntimui gatavai sudarytus siuntinius tik iš naujų drabužių, medžiagos, avalynės, maisto ir kitko.

Suteikia Patogiausį ir Greičiausį Patarnavimą Muitas ir kitos persiuntimo išlaidos apmokamos per mūsų firmą ir gavėjui nieko nebereikia primokėti.

Ukrainska Knyha centras ir skyriai randasi:

TORONTE: — 962 Bloor St. W.

WINNIPEG: — 613 Selkirk Ave.

EDMONTONE: — 10803 — 95 St.

VANKUVERYJE: — 2643 E. Hastings St.

Toronto įstaigoje turime gerą pasirinkimą įvairių medžiagų, drabužių, avalynės bei odos dėl siuntinių.

Toronto įstaiga atdara kas dieną nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais ir pirmadieniais uždaryta. Rašant mums laiškus, prašome rašyti anglų kalba.

Centrinė raštinė

Ukrainska Knyha

962 BLOOR ST. W. — TORONTO 4, ONT.

Telefonas: LE. 4-7551

Lietuvis Stogų Dengėjas

Abest Roofing & Tinsmithing Co.

144 FIRST AVE. Tel. HO. 6-8252

Toronto 8, Ont.

Dengiame naujus ir taisome senus stogus, vandens nutekėjimus (eavsthrough) ir atliekame visokius skardos darbus.

Savininkas C. SWANKAS

Akių ir Akinių Specialistas

G. S. MERRITT

Optometristas — Optikas
Skaitymui akiniai \$15.00 ir daugiau
Bifocals — \$19.00 ir daugiau
(įskaitant akių egzaminavimą)

Valandos: 9-12 ir 1-6. Treč. po piet uždaryta
Antrad. Ketvirt. ir Penkt. vakarais pagal susitarimą

1149 Dundas St. W. Tel. LE. 5-6400
Toronto, Ont.

Apsilankykite savo tėvynėje naudojant patarnavimą geriausiai patyrusių Rytinės Europos kelionių ekspertų.

Dėl platesnių informacijų prašome kreiptis:

Kennedy Travel Bureau Ltd.

296 QUEEN ST. WEST, TORONTO 2B
Tel. EM. 2-3226

Federalės v šiais metais s 000. Fiskalinia su pradžia ate Tai \$523,000,0 gu praėjusiais leista. Manogali pasiekti riu, kol metal Federalės ve siekė \$20,500, nos ir kitos išl šia skola, pe \$1,037,893,000

Naujos Den jos lyderis T. reišė, kad jis atkaklią kovą River Treaty paktas esąs la kiai nepatyrę gražiai apskui Bet Paul M reikalų mini kad šis pakta vyzdys koope nados ir Jung

Parlamentai mą valdžios oro linijos. V nada Air Line dinam Air Ci

Naujas var resnis, kad francūzų kalt angliška, tai bus vienodas

Tikėsit ar vai nurodo, giali pasidara vaite ir jokių jiems mokėti nesučiumpa p Kišenvagiai įmonė išmoke kada darbin

"Liaudies išleidžiamų lai

Dienrašti Tris kart Du kart į Savaitraš DVISAV. Mėnesinik LAS IR GYV Laikrašč Priimam kame persiun nadiškais paš Taipgi pr virš vardintų tines.

Pusmetini "Sporto" — \$ ir Menas" — mas" — \$1.50 \$2.00.

Prenumer ir turi būti u metais, kad g

Užsakym

Liaudies Bak

Iš Kanados Gyvenimo

Federalės valdžios išlaidos šiais metais sieks \$7,590,000,000. Fiskaliniai metai prasidės su pradžia ateinančio mėnesio. Tai \$523,000,000 daugiau, negu praėjusiais metais buvo išleista. Manoma, kad išlaidos gali pasiekti 8 bilijonus dolerių, kol metai pasibaigs.

Federalės valdžios skolos pasiekė \$20,500,000,000. Palūkanos ir kitos išlaidos, surištos su šia skola, per metus atseina \$1,037,893,000.

Naujos Demokratinės Partijos lyderis T. C. Douglas pareiškė, kad jis ir jo partija ves atkaklią kovą prieš Columbia River Treaty ratifikaciją. Šis paktas esąs labai netikęs. Jankiai nepatyrusius kanadiečius gražiai apsukę.

Bet Paul Martin, užsienio reikalų ministras, pareiškė, kad šis paktas yra puikus pavyzdys kooperacijos tarp Kanados ir Jungtinių Valstijų.

Parlamentas užyrė pakeitimą valdžios kontroliuojamos oro linijos. Vietoje Trans-Canada Air Lines, dabar bus vadinama Air Canada.

Naujas vardas esąs tuo geresnis, kad jis sutampa su francūzų kalba. Reiškia, kaip angliškai, taip ir francūziškai bus vienodas vardas.

Tikėsit ar ne, kaip detektyvai nurodo, Toronte kišenvagių pasidarą po \$1,000 į savaitę ir jokių taksų nereikia jiems mokėti. Žinoma, jeigu nesučiumpa policija.

Kišenvagių žina, kada kuri įmonė išmokanti algas, kur ir kada darbininkai eina ar va-

žiuoja gavę algas ir t.t. Tie, kurie šienaujasi tarp moterų, esą daug žemesnės klasės.

Įdomu tas, kad jie taip vikriai ištraukia piniginę iš kišenės, jog darbininkai ir kiti torentiečiai nepajunta.

Kanada pardavė Knijai miežių už \$18,500,000. Kiniečiai gaus 16,300,000 bušelių miežių.

Apie šį pardavimą pranešė prekybos ministras Mitchell Sharp.

Kanada statys ledlaužį už \$9,240,000. Jis laužys ledus St. Lawrence upėj.

Laivas bus 285 pėdų ilgio. o statyba bus užbaigta 1967 metais.

Kanados parlamento narių algos ir išlaidos šiais metais sieks \$5,333,000.

Senatoriams bus išmokėta \$1,546,000.

Parlamento nariai gauna \$18,000, o senatoriai \$15,000 per metus.

Kitų šalių paramai Kanada šiais metais išleis \$75,600,000. Praėjusiais metais išleido \$50,469,000.

Kanadietis

LAGOS. — Afrikos 33 valstybių atstovai nutarė tuoju organizuoti militarus būrius ir siūsti į kolonijas (Angolą ir kitur) kovai už tų šalių laisvę. Sakoma, kad fondan plaukia aukos, dabar vėl gavę \$500,000.

Taipgi įsteigė komisija, kuri veiks, jeigu kur tarp Afrikos valstybių pasireikš nesutikimai.

Daug žmonių turi kokį nors užsiėmimą laisvalaikiais. Šioje nutraukioje matote Kanados radio klubą, kurio nariai duoda visokius patarimus tokiems žmonėms. Iš kairės į dešinę: Irvine Brace (fotografijos eks-

partas), Earl Cameron (Programos vedėjas), Doug Patrick (pašto ženklų autoritetas), Sam Solomon (senų pinigų rinkėjas) ir Percy Saltzman (radio ir televizijos interviuieris).

Protingas žygis

Vaikų Paramos Draugija (CAS) pranešė, kad Toronte bus leidžiama įsūnyti vaikus ir žydams ir ateistams. Iki šiol ir čia nebuvo leidžiama ateistams ir kitų tikėjimų žmonėms įsūnyti vaikus protestonų ar katalikų vaikus.

Katalikų Vaikų Paramos Draugijos pasilieka savo įsitikinimo. Tai yra, jos leis katalikų vaikus įsūnyti tiktai katalikų šeimoms.

Kodėl protestoniška Vaikų Paramos Draugija pakeitė savo nusistatymą? Tam yra kelios priežastys:

Pirmiausia, neužtenka žmonių, kurie atitiktų senas reguliacijas. Tuo tarpu bedievių ir žydų tėvų yra, kurie nori paimti vaikus iš CAS ir augintis.

Antra, labai padidėjo vaikų skaičius dėl įsūnyjimo. Daug nevedusių mergaičių susilaukia vaikų ir atiduoda draugijai. Sakoma, kad "nelegalių" gimimų skaičius padidėjęs 30 procentų.

Trečia, jau ilgas laikas buvo kritikuojama draugija už atsakymą perleisti vaikus bedieviams ir kitų tikybų ar rasių tėvams, norintiems šeimoms, bet negalintiems turėti savo.

Bet Torontas dar tik pirmas miestas Ontarijoj, kur toks pakeitimas daromas.

APGAVIKAI IŠAIŠKINTI IR TINKAMAI NUBAUSTI

Du "meno ekspertai" Toronte, kurie pirkdavo paveikslus mokėdami po \$5.00 ar \$10.00, o parduodavo juos imdami po kelis šimtus dolerių, buvo išaiškinti ir nubausti, vienas 1 metams kalėjimo, o kitas — dviem metams.

Jie, tačiau, kol buvo išaiškinti, išlupo apgavingu būdu iš pirkėjų \$25,375 už 68 paveikslus. Taigi, \$5.00 - \$10.00 vertės paveikslai buvo parduoti po \$373, jeigu duoti jiems lygia kainą visiems. Žinoma, vieni buvo parduoti už mažiau, o kiti už daug daugiau.

Iš Red Lake

Dickenson aukso kasyklos darbininkai Mine, Mill and Smelter Workers unijos vadovybė gavo algos pakėlimą 4 centais į valandą. Tą pat padarė Campbell aukso kasykla ir Cochran aukso kasykla.

Paskutinės dvi kasyklos neturi unijos, bet norėjo parodyti darbininkams, kad jos gali pakelti algas be unijos pagalbos. Galėjo, bet nedarė, kol pradėjo Dickenson kasykloj krapštytis.

Kita kasykla šiame distrikte yra pati seniausia. Tai McKenzie Island aukso kasykla. Ten visą laiką buvo žemiausias atlyginimas darbininkams už darbą. Praėjusiais metais Mine, Mill and Smelter unija suorganizavo darbininkus ir pareikalavo pakelti algas. Menedžeris McCarty priešinosi, bet galų gale pasidavė, pakėlė algas

10 centų į valandą ir sulygino su kitų kasyklų algomis. McKenzie kasykloj grėžia gilyn 600 pėdų, tai ponas McCarty turėjo nusileisti, kad nepri-trūktų darbininkų nebaigus darbo.

Pragyvenimas čia yra brangesnis, o algos žemesnės, sulyginus su kitų aukso distriktų Kanadoje, bet žmonės vis atvažiuoja ir ieško darbo kasyklose.

Sveikinimas

Mes Red Lake, Ont., lietuviai sveikiname draugą A. Bimbą su 70-tu gimtadieniu ir linkime jam išlošti teismu prieš Amerikos kapitalistus, kurie nori jį nupilietinti.

M. Deedas

Keli "Dievai"?

Toronto Daily Star, uolus religijos palaikytojas, ryšium su gavėnia deda kiekvienos dienos laidon piešinius, perstatančius biblijos pasakojamus įvykius. Ir štai ką jis nupiešė:

Kristus atsiklaupęs meldžiasi šiais žodžiais:

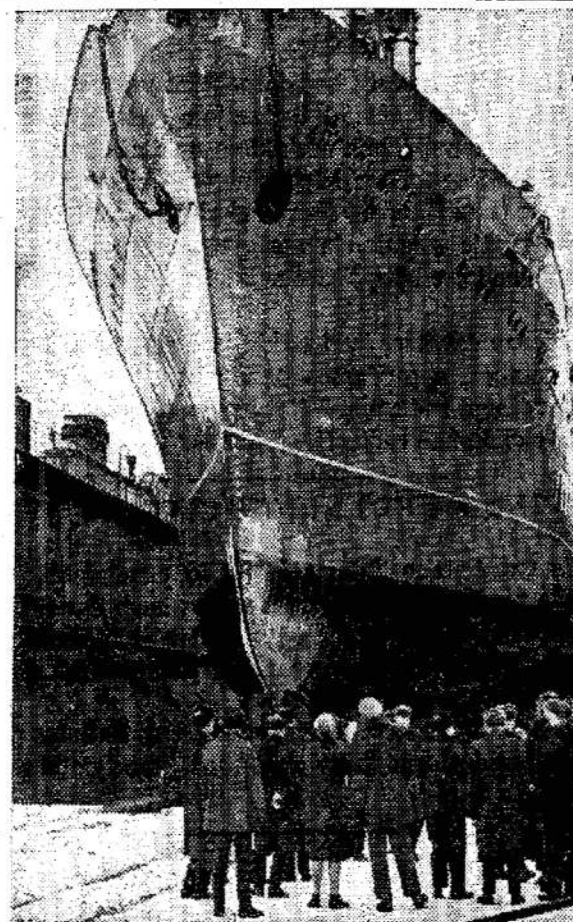
"Tėve, jeigu galima, lai m taurė atsitolina nuo manęs; bet tegul būna tavo, o ne mano valia".

Cia juk labai aiškus Kristus kreipimasis į tėvą, kad jo nežudytų. Išėina, kad Kristus ir Tėvas yra du skirtingi asmenys, ir kad Tėvas yra Kristus žudikas.

Dabar, jeigu sutikti, kad yra dievas ir tiktai vienas, tai išel-na, kad dievas Kristus kreipėsi į save, prašydamas nežudyti, ir kad jis pats save nužudė.

Kas gali šį "uždavinį" išspręsti?

K. S.

Klaipėdos Baltijos laivų stovykloje nuleistas į vandenį pirmasis šiais metais didysis žvejybinis traleris - šaldytuvas "August Alle". Jis bus perduotas broliškos Estijos žvejams. Nuotraukoje: "August Alle" nuleidžiamas į vandenį.

LIETUVOS SPAUSDINIAI

"Liaudies Balsas" raštinėje galima gauti Tarybų Lietuvoje išleidžiamų laikraščių ir žurnalų.

Dienraštis "TIESA"

Tris kartus į savaitę išleidžiamas "SPORTAS"

Du kart į savaitę išleidžiamas "LIETUVOS PIONIERIUS"

Savaitraštis "LITERATŪRA IR MENAS"

DVISAVAITINIS žurnalas "SVYTURYS"

Mėnesiniai žurnalai: "TARYBINĖ MOTERIS", "MOKSLAS IR GYVENIMAS" ir "MŪSŲ SODAI".

Laikraščių kainos po 5 c., o žurnalų po 25 c. egzempliorius.

Priimame užsakymus ir paštu. Prisiuntus mokestį apmokame persiuntimą. Mažesnius užsakymus galite prisiųsti ir kanadiškais pašto ženklais.

Taipgi priimame ir naujas bei atnaujintas prenumeratas virš vardinųjų laikraščių ir žurnalų. Bet šiuo tarpu tik pusmetines.

Pusmetinių prenumeratų kainos: "Tiesos" — \$3.00; "Sporto" — \$2.00; "Lietuvos Pionierius" — \$1.50; "Literatūra ir Menas" — \$1.00; "Svyturys" — \$2.50; "Mokslas ir Gyvenimas" — \$1.50; "Tarybinė Moteris" — \$1.00; "Mūsų Sodai" — \$2.00.

Prenumeratos priimamos tik 1964 metų antram pusmečiui ir turi būti užsakytos ne vėliau kaip gegužės mėnesį šiais metais, kad gaus nuo liepos 1 d. 1964 m.

Užsakymus siųskite su Money orderiais adresu:

Liaudies Balsas, 160 Claremont St., Toronto 3, Ont. Canada.

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRASTIS
LEIDZIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:

Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$4.00; pusei metų \$2.00
Visur kitur metams \$4.50; pusei metų \$2.25

LIAUDIES BALSAS

160 Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada

Telefonas: Empire 6-4358

NE VISADA TAIP

Globe and Mail, konservatyviškas didlapis Toronte, diskutuojamas Tarybų Sąjungos vyriausybės užmojus sutvirtinti antireliginę apšvietą, daro tokią išvadą:

"Visuomet buvo taip, kiekvienoje religijoje ir tarp religijų. Kur nebuvo opozicijos, ten buvo mažai ir religijos. Bet paliesk degtuką martyrą, tai jokia jėga ant žemės negalės užgesinti ugnies".

Supraskit, antireliginė kampanija Tarybų Sąjungoje, faktinai, dar labiau sutvirtins religingumą. Išeitų, Tarybų Sąjungoje vyriausybė daro žygius religijos naudai. Bet vargu laikraštis tiki savo žodžiams.

Pasaulyje visuomet buvo dvi srovės: pažanga ir reakcija. Pažanga veržiasi pirmyn, o reakcija bando sulaukyti. Tai nieko bendra neturi su persekiojimais ar varžymais.

Mokslininkai, tokie kaip Kopernikas, Galilėjus ir kiti, nenorėjo pasiduoti bažnyčios persekiojimams ne dėl to, kad juos varžė, persekiojo, o dėl to, kad jie matė, jog jie teisingi. Ir kam šiandien nežinoma, kad jie buvo teisingi, o bažnyčia klydo.

Tarybų Sąjungoje ir kitose šalyse varoma agitacija prieš religiją kaip tik dėl to, kad norima apšviesti žmones, išvaduoti juos iš protinės vergijos. Tai ne persekiojimas, varžymas, o apšvieta. Ir labai svarbi apšvieta. Už tai, kad gyvenime yra daugybė pavyzdžių, kurie aiškiai parodo, kokią didelę žalą žmonėms daro visokios religijos.

Be abejonės, religijos palaikytojai, matydami šviesuomenės pastangas išlaisvinti jų pasekėjus iš religinių pinklių, sufvirtins savo veiklą. Tai natūralu. Bet, iš kitos pusės, juk bus įrodymas, kad jie netikės, jog šviesuomenės akcija padės jiems išlaikyti religiją. Kita, jeigu dievas būtų ir jam rūpėtų, kad bedievybė neplistų, tai jis pats tuo pasirūpintų, kam čia žmonėms, dar svetimos šalyse, taip verkti.

WILSONAS APIE GYNYBĄ

Britanijos darbiečių lyderis Harold Wilson sako, kad jeigu Britanijos valdžią paimtų darbiečiai, tai jie išsižadėtų nuklinių ginklų. Darbiečiai nori, kad nuklinėmis jėgomis būtų tikrai dvi — Jungtinės Valstijos ir Tarybų Sąjunga. Jis nebijo, kad Britanija neturėtų nuklinių ginklų.

Kai kas gali pasakyti, kad jo politika yra deficitinė. Toli gražu. Joki nukliniai ginklai Britanijoje nepajęgtų apsaugoti Britanijos nuo sunaikinimo atsitikime nuklinio karo. Tai kam tuomet jie naudingi? Kam leisti pinigų tokiems ginklams?

Tas pats ir su Kanada. Nukliniai ginklai, kuriuos Kanados vyriausybė įsigijo, nesuteikia apsigynimo, apsaugos. Už tai, kad nukliniam kare būtų tikrai naikinamas vieni kitų, be jokio apsigynimo.

Dar vienas dalykas, kurį reikia visiems įsidėti į galvą: ir Kanados bombos, sprogdamos naikinant priešo bombas, paskleistų pavojingą radiaciją. Kitaip sakant, savos bombos prisidėtų prie padidinio radiacijos. Tai koks čia apsigynimas?

"VADUOTOJAI NETEKO ŽYMAUS ŽMOGAUS

Mirtis Dr. Antano Trimako, VLIKO pirmininko, padarė didelę skylę "vaduotojų" tarpe. Trimakas buvo dar tik 61 metų amžiaus, energingas, su plačiu patyrimu politikierius ir diplomatas. Be profesorištos Seton Hall universitete, jis veikė įvairiose veiksmų organizacijose.

Jis taip pat buvo širdies priepuolio auka. Galimas daiktas, kad jo toks užsidegimas "laisvinimo" judėjime žymiai pagreitino jo mirtį.

BENDRADARBIAMS

Liaudies Basas gauna nemažai straipsnių, korespondencijų ir poezijos iš Lietuvos. Labai ačiū jiems už tai. Bet būdamas mažas, LB negali sunaudoti visų. Taipgi mums nėra galimybių visiems atsakyti laiškais. Tad dovanokit, kad neatskome kiekvienam atskirai.

Geležiniai Nervai

J. Subatavičius

Kodėl žmogus suvirpa, taręs melą?
Kodėl nerimsta, lyg jam padai sviltų?
Kodėl jis nenustygsta, it kas smalą
Už kaklo karštą piltų?

Kodėl, kas drąsiai sako tiesą gryną,
Ramiausiai į akis pažvelgti gali?
Kodėl paklūsta geležinei valiai
Jo nervai geležiniai?

Kiek Socialistinių Šalių Pasaulyje

Kiek socialistinių šalių pasaulyje, kurios gali būti skaitomos socialistinėmis?

Iki antrojo pasaulinio karo atsakymas buvo labai lengvas ir paprastas: buvo Tarybų Sąjunga — ir viskas. Dabar mes turime keturiolika šalių, apie kurias negali būti abejonės, kad jos socialistinės: TSRS, Kinija, Vengrija, Rumunija, Bulgarija, Albanija, Jugoslavija, Mongolija ir Kuba. (Kinijos draugai, kaip žinia, nepripažįsta Jugoslavijos socialistine šalimi, lygiai, kaip ji nebuvo pripažinta tokia Stalino valdymo paskutinių kelerių metų bėgyje. Bet Federatyvinė Jugoslavijos respublika buvo ir lieka socialistine. Pripažįsta ją tokia visi.)

Bet ar tai viskas? Ne, toli ne! Pažvelkime į pasaulio žemėlapi, ir mes veik kiekvienam žemyne matome šalis, kurios save vadina socialistinėmis arba bent į socializmą žengiančiomis.

Pradėkime nuo Azijos. Tarp aiškiai socialistinių Azijos šalių mes jau minėjome Tarybų Sąjungą (du trečdaliai jos teritorijos Azijoje), Kiniją, Mongoliją, Šiaurės Korėją ir Šiaurės Vietnamą. Bet štai šalia jų didžiulė, tarp trijų ir keturių šimtų milijonų gyventojų, Indija, kuri sakosi žengianti link socializmo, kurios valdančioji partija sakosi siekianti socializmo, kurios vadovas Neru save skaito vienos ar kitos rūšies socialistu, kurios ekonomijos nemena dalis jau tvarkoma kooperatyviniu pagrindu. Kitais žodžiais, anot pačių Indijos vadovų, tai šalis, kuri jau "peržengė slenkstį", kuri pasirikto socializmą savo ateičiai.

Taip, Indijoje dar yra ir feodalizmo liekanų, skurdas didžiulis, ir turčiai dar gyvena beveik kaip praicityje, iki socializmo dar toli. Visgi, norint sudaryti optimistinį balansą, Indiją galima priskaityti prie šalių, kurios kaip ir užsiregistravo socializmo pusėje. Ir Indija ne viena tokia.

Štai Indonezija, turinti beveik šimtą milijonų gyventojų. Tam tikra prasme ji jau arčiau socializmo, negu Indija. Indonezija neturi tokios galingos nuosavos buržuazijos; jos vadovas žymiai kovingesnis negu Neru, Indonezija turi galingesnę Kompartiją, kuri yra kaip ir

neoficiali valdžios koalicijos narė, anti-kolonialistinis jausmas Indonezijoje stipresnis, negu Indijoje. Ar Indonezija yra socialistinė šalis? Ir taip, ir ne. Ne, jeigu mes žvelgsime į tuojautinę jos santvarkos realybę, — taip, jeigu mes žvelgsime į tai, kurlink ji slinksta.

Panašus į Indoneziją yra Ceilonas, panaši į Indiją yra Burma. Šių dviejų valdžios irgi skelbia, kad jos veda savo šalis link socializmo.

Kiek kitokioje padėtyje randasi Pietų Vietnamas ir Laosas. Pietų Vietnamo valdžia, sėdinti Saigone, yra ultra-reakcinė, ir ji, su Amerikos ginklų ir karių pagalba, laikosi ir neleidžia žmonėms prisidėti prie Vietnamo Liaudies respublikos. Bet tai tik paviršutinis vaizdas. Faktinai Pietų Vietnamo reakcinė valdžia ir interventai valdo tik didmiesčius ir kai kuriuos pagrindinius kelius. Daugiau negu pusė Pietų Vietnamo teritorijos jau liaudies išsivadavimo armijos rankose. Pietų Vietnamo žmonių dauguma jau gyvena po socialistiniu režimu.

Panašiai Laose. Čia paliaubos, čia pilietinis karas kaip ir užbaigtas. Bet ir čia dalis šalies jau liaudies rankose. Laosas žmonių dauguma jau klauso socialistinių įsakų.

Iš čia persikelkime į kitą Azijos dalį, į Artimuosius Rytus. Čia yra dvi šalys, kurių valdžios sakosi esančios socialistinė: Irakas ir Izraelis. Bet čia tarp pretenzijų ir tikrovės didesnė praraja, negu Indijoje arba Indonezijoje.

Iš Azijos persikelkime į Afriką. Tik skersai Raudonųjų jūrų ir Suez kanalą randasi Jungtinė Arabų respublika, senasis Egiptas. Ši šalis save irgi vadina socialistine, ir jos vadovas Naseris sakosi esąs socialistu. Vaizdas čia gan miglotas, bet tai visgi šalis, kuri bent oficialiai išsirikuoja socializmo pusėje.

Persikėlę per Libiją ir Tunisiją, mes matome Alžyrą, neseniai iš kolonialinio jungo išsilausvinusią šalį. Čia apie socializmą ne tik kalbama, bet tam tikra prasme rimčiau darbuojamasi. Plantacijos paverčiamos kolektyviniais ūkiais, daugelis fabriku jau darbininkų rankose. Šalies vadovas Ben Bela radikalas, socialistas, ge-

ras Kubos draugas. Iš visų arabiškų šalių Alžiras gal artimiausias socialistinei stovyklai.

Į pietus nuo Sacharos mes matome tiek ir tiek naujų šalių — tai negrų šalys, kai kurios pilnai išsilausvinusios iš kolonializmo jungo, kaip Ghana ir Gina, kai kurios palikusios pusiau kolonijomis, kaip tai Gabonas, Kongas ir t. t.

Ghana yra aiškiausiai socialistinė Afrikos negrų šalis. Kvame Nkrumah yra marksistas. Faktas, kad žymusis Amerikos negrų mokslininkas DuBois (Diubois), komunistas, čia gyveno ir buvo artimas Nkrumako patarėjas ir draugas, daug ką pasako.

Gina (Guina) ne taip aiškiai, bet irgi žengia panašiu keliu. O prie rytų Afrikos kranto dabar atsirado nauja Liaudies respublika, mažoji, bet drąsioji Zanzibaro sala, — nelaukta, netikėta!

Lotynų Amerikoje mes turime socialistinio pasaulio pažibą — Kubą, kurią minėjome 14-os socialistinių šalių sąrašė. Kitų socialistinių šalių Lotynų Amerikoje nėra, bet vienas kitur randasi kaip ir socializmo salos, kurios byloja apie rytojų. Brazilijos šiaurvakarinėse provincijose yra vietovių, kur bežemiai ir valstiečiai, radikalų vadovaujami, turi giliai vietovėse, kur jie okupavo latifundijas ir kur valdžia nedarėta juos sudrausti. Bolivijoje švino kasyklų srityse kasėjai, ginkluoti ir organizuoti, savimi irgi perstato kaip ir pirmus liaudies valdžios daigus. Net Meksikoje mes randame kolektyvinius ūkius, kur oficialiose raštinėse kabo Markso ir Kardenaso paveiksliukai — mažiukės salelės kapitalizmo jūroje, bet irgi reikšmingos.

O kaip su senąja Europa? Čia, šalia komunistų valdomų šalių, kitokių socialistinių šalių nėra. Norint perdėti, galima būtų sakyti, kad trys Skandinavijos šalys (Norvegija, Švedija, Danija) yra socialistinės, nes jas valdo socialdemokratai! Bet čia jau nubrėžčiau liniją ir sakyčiau — ne. Reikėtų žymiai daugiau pakaitų, kad vadinti jas bent į socializmą žengiančiomis. Bet ir be jų dauguma pasaulio žmonių jau gyvena po valdžiomis, kurios yra socialistinės arba bent sakosi siekiančios socializmo.

A. Šilėnas

SANTIAGO. Čilė. — Išsiveržė Vilarikos vulkanas. Lava pasileido į visas puses. Jau yra žinoma, kad virš 60 žmonių žuvo, o apie 30,000 buvo priversti kraustytis tolyn.

PEKINAS. — Kinijos Komunistų partija kreipiasi į kitų šalių komunistus kviečiant veikti, kad įveiktų Jungtinių Valstijų intervenciją Pietų Vietname.

Pa

Darbininkų darbe bininkai gaus sumažinti šimtai tūbe darbo, ma vis did Daugelis neatlaiko,

Spaudin didelis.

Buvo pr ronto uni nusizudę j Virš dešė Keturi š dentų buv chatrus.

Labai d doją visok apraminti.

Siomis daug kalb pensijas.

Bet tikt nedaroma.

Tuo tar jauni darl

Tikėsit tokioj ma deda mok amžiaus, moterims rams 60 Daug n Kanadą f sijas mok gu Kanac Anksči senatvės atsirastų nems.

JAV v ti drauga tai, kad džios vėd

Bet ta pilietybę tarnavo l sio karo Pačioj nus" teis

Vokiet kiais būd nistus, p

Netoli šistai — Ameriki

Jie vi rikon, k išžudyty ruoty ir Tokių vių tarp

A

Dabar gyvena saulio ž se šalys Likus na buvo

Pastabos

Darbininkai diskutuoja skubos darbe klausimą. Auto darbininkai galvoja net apie streikus sumažinimui skubos darbe.

Šimtai tūkstančių darbininkų be darbo, o dirbtuvėse siekiama vis didesnės skubos.

Daugelio darbininkų nervai neatlaiko, sveikata pakrinka.

Spaudimas, atrodo, visur per didelis.

Buvo pranešta, kad trys Toronto universiteto studentai nusižudė jų nervams pakrikus. Virš dešėto bandė nusižudyti.

Keturi šimtai su viršum studentų buvę pasiūsti pas psichiatrus.

Labai daugelis studentų naudoja visokias piliules nervams apmrinti.

Šiomis dienomis Kanadoje daug kalbama apie senatvės pensijas.

Bet tiktai kalbama, o nieko nedaroma.

Tuo tarpu seneliai dirba, o jauni darbininkai pašalpa ima.

Tikėsit ar ne, bet Šveicarijoje, tokioj mažoj šalyj, pensiją pradeda mokėti sulaukus 63 metų amžiaus, Tarybų Sąjungoje moterims sulaukus 55, o vyrams 60 metų amžiaus.

Daug neturtingesnių šalių už Kanadą pradeda senatvės pensijas mokėti daug anksčiau, negu Kanadoje.

Anksčiau pradėjus mokėti senatvės pensijas, daug darbo atsirastų jaunesniems žmonėms.

JAV valdžia nori nupilietinti draugą A. Bimbą būk tai už tai, kad jis smerkęs JAV valdžios vedamą karą Korėjoj.

Bet ta pati valdžia suteikė pilietybę A. Impulevičiui, kuris tarnavo hitlerininkams praėjusio karo metu.

Pačioj Vokietijojej tokius "ponus" teisia ir kiša į kalėjimus.

Vokietijojej hitlerininkai visokiais būdais žudė žydus, komunistus, paliegėlius.

Netoli jų atsilieka JAV fašistai — Nacionalės Baltųjų Amerikiečių Partijos nariai.

Jie visus negrus išvytų Afrikon, komunistus ir zionistus išžudytų, likusius žydus iškastuotų ir t. t.

Tokių elementų yra ir lietuvių tarpe.

J. Y.

Ar žinote, kad:

Dabar socialistinėse šalyse gyvena 35 procentai viso pasaulio žmonių, o kapitalistinėse šalyse tik 24 procentai.

Likusieji 41 procentas gyvena buvusiose kolonijose.

Šokį iš L. Minkaus baletu "Don Kichotas" šoka lietuviškojo baletu meistras, Lietuvos TSR liaudies artistas T. Sventickaitė ir H. Kunavičius.

Ką Kiti Rašo

Ir dabar neužtenka?

Kaip labai ir bereikalingai eikvojama JAV ištekliai "užsienio paramai" bene geriausia parodo Pakistanas. Palaikymui tos šalies savo pusėj, JAV jau supylė ten \$3,250,000,000, bet neveizint to, Pakistanas susidėjo su Kinija. O Kinija yra JAV priešas.

Dar blogiau kai Prancūzija irgi susidėjo su Kinija: Pakistano ir Prancūzijos valdžioms paramos teikimas sustiprina priešingą JAV jėgas.

Taigi, trys bilijonai ir 250 milijonų dolerių Pakistano paramai netik nepagelbėjo JAV užsienio politikai Azijoje, bet sustiprino jai priešingą jėgas.

Bet kaip rodosi ir to neužtenka. JAV turi planą duoti Pakistanui dar \$1,250,000,000 tos šalies didesniai apginklavimui.

Pakistanas išsuoja JAV žmonėms kasmet po \$212,000,000. Prie to dar gauna \$120 milijonų vertės maisto ir \$8,000,000 technikei pagalbai.

— Vilnis

Jei ragus turėtų...

Žemaičių patarlė porina: Jei degloji turėtų ragus, visą svietą išbadytų.

Šventa teisybė! Sakysime, čikagiškiai lietuviškieji "veiksniai" veda amžiną kartą su tokiais pat lenkiškais "veiksniais" už Vilnių.

Anoje pusėje Atlanto, "laisvojoje" Vokietijoje vokiškieji "memelenderiai" pešasi su "mažlietuvišiais" už Klaipėdą.

"Memelenderiai", atseit, iš Klaipėdos pabėgę hitlerininkai, sako, kai sugrįšim, visiems žemaičiams pasakysim: "Schemaiten, Reus!" Anot vieno daktarėlio — originale vokičių kalba.

Kriuksi ir vieni ir kiti, o ragai nedegsta ir gana.

— L. Jonikas

Unijų vadų algos

Automobilių darbininkų unija turės savo konvenciją kovo mėn., Atlantic City, N. J. Dabar renkami delegatai.

Biurokratiniai unijos prezidento Walterio Reutherio rėmėjai jau iš anksto ruošiasi konvencijai pasiūlyti rezoluciją, kad viršininkų algos būtų pakeltos.

Svarbiausias algų pakėlimas lietuvių prezidentą, dabar gaunantį į metus \$22,500. Tai esanti per maža alga. Siūloma prezidentui mokėti \$40,000.

Algas viršininkams keliant tenka aptaksuoti darbo unijų narius, kurių mokesčiai ir dabar per aukšti.

Kitas svarbus dalykas: unijų viršininkai, gaudami didelės algas, iš darbininkų gretų pereina į kapitalistų gretas, kiti lieka milijonieriais.

Gaudami didelės algas, jie perkasi įvairių kompanijų šėrus, bonus ir tuomet jų interesai pasidaro tolygūs fabrikantų interesams.

Tokiems unijų viršininkams tada jau nebeapina darbo žmonių reikalai. Jie daugiau rūpinasi iš korporacijų biznio pasidaryti didesnius pelnus. Jie patampa kapitalistų tarnais darbininkų gretose.

— J. Gasiūnas

Mažos išminties vyrukas

Clevelando smetoninių riterių laikraštis tūlas B. Raila rašo, kaip Kremlui (suprask, Tarybų Sąjungai) šiandien visur puikiai politikoje sekasi. Ir tik pagalvokite: "Kremlius dabar gali būti ramus. Jam nėra daug ko jaudintis. Jis su pasitenkinimu gali juoktis ir tyčiotis iš mūsų ir iš Vakarų..."

Iš Vakarų Kremlius gal ir gali tyčiotis — priklausio nuo daug dalykų, tarp kitko ir nuo nuotaikos. Bet tyčiotis iš tokio kaip B. Raila, abejoju, ar

Kremlius norėtų. Juk Kremlius netgi nežino, kad kur nors pasauly egzistuoja toks vabalėlis, kaip B. Raila, kuris taip rašo tam, kad pasirodžius didelė.

Užtektų, rodosi, Railai šlovės, kad iš jo gardžiai kai kada pasijuokia "Vienybės" moterys!

— Laisvė

Atsidūrė ant dugno

Aną dieną nuo vieno gerai pažįstamo žmogaus gavau kelis numerius "socializmą" skelbiančio "Keleivio". Ak, tu perkūne dievaiti, saugok tu mus nuo tokio socializmo. Net ir paprastos žinėlės negali talpinti neprikerę "pavergtos Lietuvos". O jau ta "vargšė" V. Tysliaviene, tai gauna pliekti iš visų pusių, kam ji drįsta rodyti Lietuvoj suktus filmus. Tiesa, ir Tysliaviene kitaip nevadina Lietuvos, kaip "pavergta", ji savo kelionės įspūdžiuose per daug T. Lietuvos negiria, bet ir nepurvina, kaip "Keleivio" leidėjai norėtų. Prie to dar "Keleivio" plunksnabraiža nepasiskūpi savų "komentarų" ir R. Mizarai.

Sakoma, kad akmuo, pradėjęs risti nuo kalno, nesustoja, iki nepasiekia balos dugno. "Keleivis" su savo "socializmu" atsidūrė buržuazinių džiunglių pačiame dugne; giliau jau nebėra kur grimzti.

— J. Vienužis

A. Bimbos Pilietybei Ginti Komiteto Atsišaukimas

Gerbiamieji ir Gerbiamosios!

Antano Bimbos pilietybei ginti komitetas kreipiasi prie visų pažangiųjų, susipratusių lietuvių ateiti su finansine parama.

Kaip jau visiems žinoma, A. Bimba yra puolamas kaip žymus veikėjas ir žurnalistas, "šviesos" ir "Laisvės" redaktorius. Ant jo puolimas yra ant pažangiosios spaudos ir žodžio laisvės puolimas. Todėl visos pažangiosios visuomenės reikalas — apginti spaudos ir žodžio laisvę, ginant jo pilietybę. Nuosirdžiai prašome tiek organizacijų, tiek pavienių asmenis šias mūsų pastangas paremti pagal išgalę.

Iš anksto ačiū už bile kokią paramą.

Čekius bei "money orderius" reikia rašyti Bronės Keršulienės vardu ir siųsti šiuo adresu:

A. Bimbos Gyn. Komitetas, 102-02 Liberty Avenue Ozone Park, N. Y., 11417

Komitetas:

C. Bready, pirm.
J. Grybas, sekr.
B. Keršulienė, išd.
V. Bunkienė
M. Stensler
P. Bechis
G. Wareson

ŠYPSENOS

Kalbėk ką ir motina kalba

Motina, norėdama parodyti svečiams, koks gudrus jos sūnelis, paprašė jį sukalbėti maldele visiems susėdus už stalo.

"Kad aš nežinau, ką kalbėti", skundėsi vaikas.

"Kalbėk taip, kaip ir aš", drąsino jį vaiką.

Kada visi susėdo apie stalą, vaikas palenkė galvą ir sudėjęs rankas išpylė sekancią maldele:

"O, viešpatie, kam gi aš pasikviečiau šiuos žmones tokią karštą dieną".

Greit nutils

Motina atsivedė vaiką pas gydytoją. Tuo tarpu, kai gydytojas egzaminavo motiną, vaikas, motinos nedraudžiamas, lakstė po kambarius ir vartė, kas po ranka papuolė.

Kai suskambėjo buteliukai, motina paklausė gydytoją:

"Turiu viltį, kad gydytojas nepykstate, kad mano vaikas jūsų vaistinėje?"

"Nei kiek", atsakė gydytojas šypsodamas. "Kai jis prieš buteliukų su nuodais, greitai apsiramins".

Nesijuokit

"Vakarų elgsena rodo, kad vakarai dabar visai krinka", rašo J. Kardelio laikraštis Nepriklausoma Lietuva.

O tai vis pasėka to, kad vakarai neklauso didžiojo mokytojo J. Kardelio.

"Kokia bebūtų dabartinė mūsų gyvenamųjų kraštų aplinka", įsikarščiavę Tėviškės žiburiai rašo vedamajame, "mes galime prieš ją triumfuoti ir žibėti, kaip auksas pelenuose".

Kaip ten bus su auksu, tai dabar sunku pasakyti, bet kad "sidabru" žibės, tai daug abejoti netenka.

"Vakarai padeda sovietams", rašo Tėviškės žiburiuose koks tai J. Grikis iš Švedijos.

Ir kas gi jiems taip tą protelį sumaišė?

Saugumo Taryba (Jungtinių Tautų) sudarysianti bendrąją sąjungą palaikymui taikos kipričių tarpe.

Ot, kad panašus dalykas būtų galimas palaikymui taikos mūsų veiksmų tarpe.

Dr. Šaipokas

MASKVA. — Dešimt vagių, kurie svogė nuo vyriausybės \$1,500,000 vertės turto, buvo nuteisti ir sušaudyti. Jų tarpe buvo du žydai — S. Šakermanas ir B. Reimanas.

Iš kitų teisiamų, kurie buvo išteisinti, 18 buvo žydų.

Montrealo žinios

Ir Vėl Naujas Kapas

Po kelių nepavykusių operacijų, pasirgęs virš metų laiko (su pertraukomis), vasario 26 d. mirė Kazys Likas, sulaukęs 64 m. amžiaus, palikdamas didžiausiam liūdesyje žmoną Verutę, sūnų, marčią ir anūką, taipgi sesutę T. Lietuvoje ir artimus gimines JAV.

Velionio karstą puošė daugybė vainikų. Šermyse ir laidotuviuose dalyvavo daug velionio pažįstamų, jų tarpe buvo matyti giminių, atvykusių iš JAV, tai du sūnėnai su žmonomis ir pusbrolis Petras Likas. Po laidotuvių dalyviai buvo gražiai pavaišinti.

Šeimai, giminėms ir artimiesiems mano gili užuojauta, o velioniui amžina ramybė.

Dubeltavos Pagerbtuvės

Didelėmis artimų draugų pastangomis, vasario 29 d. Vytauto klubo svetainėje, dalyvaujant gausybei svečių, buvo pagerbti Antanas ir Mikasė Janušiai, jų 30 metų vedybinių sukaktuvių proga.

Šių iškilnių vakaro vedėjas, ilgametis šios kolonijos veikėjas Jonas Vilkelis, atidarydamas šias iškilmes, pažymėjo, kad šios pagerbtuvės suruoštos ne vien A. M. Janušų vedybinėms sukaktuvėms atžymėti, bet taipgi pagerbti Antaną Janušį, kuriam sukanka 30 metų kaip dirba Montrealo Sūnų ir Dukterų Pašalpinės Draugijos valdyboje; anksčiau ilgai išbuves išdininku, o šiuo laiku eina pirmininko pareigas. Už tai vertas didelės pagarbos.

Kazimieras Likas
1900 - 1964

Jubilijantus sveikino visa eilė jų asmeninių draugų, taipgi delegatai atvykę nuo skirtingų pašalpiųjų draugijų ir nuo Vytauto klubo. Jubilijantai apdovanoti vertingomis dovanomis, o svečiai geromis vaišėmis.

Dosniai Parėmė Kovą už Teises

Aukų rinkėjai dėl A. Bimbos vedamos kovos už pilietines teises reiškia nuosirdžiausią ačiū visiems prisidėjusiems su auka šiam svarbiam reikalui. Viso suaukojo \$119.00, neįskaitant, kad anksčiau buvo pašiūsta \$25.00.

Išskrido į New Yorką

Liudvisė Kaušpėdienė iėktuvu išskrido į New Yorką pasisvečiuoti pas savo sūnų, kuris ten dirba.

Sergantieji

Susirgusi Nellė Mikulienė, kuri pereitą vasarą lankėsi Lietuvoje, taip gi Vera Verbylienė — Juozo Verbylos žmona ir M. Zaveckas. Visi ligoniai gydosi namuose gydytojų priežiūroje. Linkiu greitai pasveikti.

Apvogė Lietuvius Biznieriūs

Mūsų didmiestyje kasdien įvyksta įvairiausių blygybių: žmogžudysčių, auto nelaimių ir kitokių nelaimingų atsitikimų, bet tur būt už vis daugiausiai vyksta visokių apiplėšimų-vagysčių.

Šiomis dienomis buvo apvogti batų krautuvės savininkai Pranas ir Adelė Šuplevičiai. "Kostiumeriai" atsilankę "apšvarino" registerį.

Iš KLLD GK Raštinės

Užsimokėjo duokles

Draugas M. Deedas atsiuntė narių duokles už Red Lake kuopos narius už šiuos metus. Tai dar viena kuopa pasimokėjo už visus narius už šiuos metus.

Gausios aukos

Pasimokėdami duokles, nariai aukojo apšvietos fondui skančiai:
Red Lake kuopos: M. Deedas \$5.00, L. Balčiūnas 85 centus, K. Shukstas \$1.00.

Toronto kuopos: J. Grigaliūnas 45 centus, S. Repšys \$2.85, K. Pempė \$10.00, A. Galinaitis 85 centus, A. Lapata 35 centus, J. Žulys 85 centus, P. Bepirštis \$1.00, P. Pajuodis 85 centus, F. Stukas 50 centų, G. Račys 45 centus, A. Berškis 45 centus, K. B. \$1.85, S. Jakavičienė \$2.00.

Visiems už aukas tariame širdingai ačiū.

Atsiliepkit į atsikreipimą

Draugo A. Bimbos gynimo komitetas kreipiasi į lietuvių organizacijas prašydamas finansinės paramos jo gynimo reikalams. Montrealo kuopos draugai ir draugės jau gražiai

ronika, sūnus Algirdas ir anūkai.

Reiškiame gilią užuojautą liksiems giminėms.

J. V.

parėmė šį reikalą. Toronto Lietuvių Moterų Klubas taip pat paaukojo \$25.00. Paremkite pagal išgalę visos KLLD kuopos.

Draugas A. Bimba yra daug padėjęs ir mūsų organizacijai Kanadoje ir bendrai Kanados lietuvių pažangiam judėjimui.

Centro Komitetas

Tuščios Galvos po Karališkom Karūnom

Graikijos karaliui Pauliui, kaip kad pasitaiko daugeliui visokio luomo žmonių, buvo padaryta operacija ant vidurių. Jis turėjo opas (olcerius). Po operacijos atsirado kitos negalės, pastebėtas kraujo sukresėjimas.

Gydytojai, be abejonės, stengėsi, kiek galima, išgelbėti jo gyvybę. O karaliaus šeima atsivežė kokį tai šventą ikoną ir padėjo šale be sąmonės gulintį karaliaus. Supraskit, ko negali gydytojai padaryti, tai tas ikonas padarys. Kaip ir buvo galima matyti, jis nieko nepadėjo, karalius mirė.

Jeigu taip daro kokie laukiniai žmonės, tai galima ir nesistebėti. Bet kai taip elgiasi žmonės su karališkoms karūnomis, tai tiesiog negalima atsisistebėti. Koks tų žmonių atsilikimas!

Mirus

Kazimierui Likui

Reiškiame gilią užuojautą jo žmonai, sūnui, anūkams ir sesutei Lietuvoje.

- B. Kvietinskas
- J. E. Urbanavičiai
- F. A. Šuplevičiai
- J. A. Brakniai
- K. P. Trečiokai
- J. J. Balsiai
- J. E. Petrauskai
- J. J. Vilkeliai
- D. E. Gurkliai
- A. M. Janušiai
- T. Z. Jazulaičiai
- M. M. Gudai
- A. J. Adakauskai
- K. S. Giedraičiai
- M. O. Martusevičiai

- P. J. Zabičiai
- J. M. Lcknickai
- A. N. Matiukai
- J. A. Lesevičiai
- A. Liokaitis
- S. Imbras
- A. O. Ališauskai
- A. I. Tamasoniai
- A. Šlapelis
- J. E. Mačioniai
- A. V. Kiškiai
- B. Džiaugienė
- R. J. Jurkštai
- P. Jakubka
- Petras Likas

Montreal - Verdun, Que.

DOVANŲ SIUNTINIAI Į TARYBŲ SĄJUNGĄ IR KITUS TARYBINIUS KRĀSTUS

Su malnoumu pranešame, kad PAGERINOME MAISTO, TEKSTILĖS ir VAISTŲ bei kitų dalykų persiuntimą

Prašykite mūsų naujo kainoraščio ir informacijų pas

Montrealo Atstovą

Mr. Manfred Kory

Mūsų kainos žemiausios Kanadoje ir JAV.

JŪS GALITE PILNAI pasitikėti Kanados didžiausia ir labiausiai prityrusia dovanų siuntinių persiuntimo firma

International Gift Parcel Service

1126 SHERBROOKE ST. W. — Tel.: VL 4-4860
Montreal 2, P. Q., Canada

Velykinė Kelionė į Lietuvą

Nuo Kovo 13 iki 31, 1964

Dvi savaitės Lietuvoje su atsilankymais pas gimines mažuose miesteliuose ir kaimuose, taipgi Vilniuje, Kaune ir 2 dienos Maskvoje. Vizas galima gauti dėl 18 keleivių, labiau pagėdaujant senųjų emigrantų. Lietuvis kelionės vadovas. Kaina iš Montrealo ir atgal į Montrealą: Kanadiškais \$1,061. Tas apima transportaciją sprausminiais-KLM ir Aeroflot orlaiviais, taipgi viešbučius, maistą ir ekskursijas Lietuvoje ir Maskvoje. Kelionė yra pakartojimas mūsų liepos mėn. kelionės.

Kreiptis angliškai ar lietuviškai pas A. Nirenberg Travel Bureau Ltd., 1255 University St., Montreal 2, P. Q.
Telefonas: 861-1866

WINDSOR

DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.

Valome visokius drabužius, gardinas, blankietus, lovų uždangalus, karpetus, chesterfieldus ir bile ką, kas tik yra Jūsų namuose.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniškiausių Dry Cleaning šapų Montreale. Turime naujai įrengtą moderniškiausią STORAGE. Greitas patarnavimas. 20 metų patyrimas garantuoja darbą.

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrusis, P. Keršulis, A. Greibus
1205 CHURCH AVE. P.O. 8-6679
VERDUN, QUE.

Mirė K. Likas

VERDUN, Que. — Vasario 26 dieną mirė Kazimieras Likas, sulaukęs 64 metų amžiaus, išgyvenęs Montreale 36 metus. Palaidotas vasario 29 dieną per lietuvių bažnyčią. Palydėjo į kapines nemažas būrelis draugų.

Velionis buvo kilęs iš Žadeikių kaimo, Kupreliškių parapijos, Biržų apskrityje. Paliko nuliūdime žmona Ve-

Atsiskyrus iš gyvųjų tarpo mūsų draugui ir kaimynui

Kazimierui Likui

Reiškiame giliausią ir širdingą užuojautą likusiai jo žmonai Verutei, sūnui Algirdui su šeima, giminėms ir artimiesiems čia Kanadoje, Amerikoje ir Tarybų Lietuvoje.

O velioniui Kazimierui lai būna lengva poilsio vieta Kanados žemėje.

B. S. ir Alg. Balčiūnai
P. K. Trečiokai

Verdun, Que.

Pas

Netikėtas Nu

Frontas nu vakarus. Da dundėjo kanc sėje, paskui v Vaistiečiai ka — Prie Du vokitę muša

Retkarčiais mojų pasigirs okupacijos m įkyrėjęs vok kaukimas. Be bebaugino. praeis dar s šistiniai mai skris.

— Rugelia laikys, — šn eję vieni pas stipria "mult ti.

— Rugiap kis, fašistų atsiliepdavo l

Praėjus fr siems paleng ras jau seni

Smilgių mi liu miegu. Ty kažkur, gal s rye skalijo s

Staiga pa kažkoks ba mas, grumėji ku įspėti: a koks, kieno - garso. Dar

Jis suka rat miestelį. Ko kėtam nakti netoli, gal už ry nuos mie sprogimas. nurimsta.

Lyg pajut nebetrakia suglebo ir sniego. Dar sitempė jo mos vyriškį, spėjęs atsist

Išsitraukę diržus ir nu Paskui, atsi kovę, žvilį Fosforinės j valandas tri

— Laiko metė mintys jo neskubėd: rašūtą.

Baigęs da kšienės žibir pas karklyn viena ugnelė prie kapinių kis, tempdam lankstyta į prie karklyn du vyriškiai. kose.

— Kur ki švokštė pirm — Yra. S tebesidarbuo

— O miest no koks. Kai

ST. KALINAUSKAS

Paskutinė Radiograma

Dokumentinė Apybraiža

Netikėtas Nakties Svečias

Frontas nuslinko kažkur į vakarus. Dar keletą savaičių dundėjo kanonada šiaulių pusėje, paskui vis toliau ir toliau. Valstiečiai kalbėjo:

— Prie Dubysos mūsiškiai vokiečių muša...

Retkarčiais nakties glūdu-moj pasigirdavo per trejus okupacijos metus pakankamai įkyrėjęs vokiškų "junkersų" kaukimas. Bet jie jau nieko nebebaugino. Žmonės žinojo: praeis dar savaitė kita, ir fašistiniai maitvanagiai nebeat-skris.

— Rugeliai šiemet gerai išsi-laikys, — šnekėjo seniokai, at-ėję vieni pas kitus papyptuoti, stipria "multanka" pasivaishinti.

— Rugiapiūtei ir mano vai-kis, fašistų sumušęs, grįš, — atsiliepė kitas.

Praėjus frontui, iš karto vi-siems palengvėjo. Atrodė, ka-ras jau seniai pasibaigė...

— O —
Smilgių miestelis miegojo gi-liu miegu. Tylu tylu visur. Tik kažkur, gal Sujetuose, gal Ku-ryje skalijo šunes.

Staiga padangėje pasigirdo kažkoks banguojantis dūzgimas, grumėjimas. Buvo nesun-ku įspėti: artėja lėktuvas. O koks, kieno — kas gali žinoti iš garso. Dar valandėlė, dar... Jis suka ratą po rato aplink miestelį. Ko prirėkė šiam neti-kėtam nakties svečiui? Visai netoli, gal už poros šimtų metrų nuo miestelio, dunkstelia sprogimas. Paskui vėl viskas nurimsta.

Lyg pajutęs, kad niekas jo nebetraukia žemyn, parašiusias suglebo ir lėtai nugulė ant sniego. Dar paskutinį kartą iš-sitempė jo virvės, parversdamos vyriškį, kuris jau buvo su-spėjęs atsistoti ant kojų.

Išsitraukęs peilį, jis nupiovė diržus ir nubloškė juos į šalį. Paskui, atsmaukęs palto ran-kovę, žvilgterėjo į laikrodį. Fosforinės rodyklės rodė dvi valandas trisdešimt minučių.

— Laiko dar daug, — su-metė mintyse vyriškis ir pradė-jo neskubėdamas lankstyti pa-rašiusią.

Baigęs darbą, išsitraukė iš kišenės žibintuvėlį. Netoliese, pas karklynus, žybtelėjo dar viena ugnelė. Trečia išiziebė prie kapinių tvoros... Vyriškis, tempdamas paskui save su-lankstyta parašiusią, pasuko prie karklyno. Jį pasitiko dar du vyriškiai su parašiusiais ran-kose.

— Kur kiti trys? — pra-švokštė pirmasis.

— Yra. Su parašiusiais dar tebesidarbuoja.

— O miestelis čia velnias ži-no koks. Kažkodėl aš visai ne-

matau bažnyčios su dviem bokštais. Kiurkso kažkokia me-dinė kopytėlė, ir viskas.

— Būkit ramūs, — piktokai nutraukė draugo samprotavi-mus pirmasis, matyt, pagal pareigas vyresnis už kitus. — Bus laiko, visas bažnyčias su-rasim. O dabar reikia susieš-kti dėžes su ginklais. Viena nuėjo velniop — sprogo. Ma-tyt, į akmenį ar gruodą susi-trenkė, dar gerai jei radijo siųstuvą rasime sveiką, o ne tai galėsime kukuoti šiame kaimukštyje.

Sukrovę parašiusius į krūvą, visi patraukė per lauką. Prie jų prisidėjo likusieji nakties sve-čiai. Dėžę rado greit. Radijo siųstuvas, pasirodo, išlikęs sveikutėlis, o sprogo antroji dėžė, į kurią buvo sudėti dau-giausia šaudmenys.

— Tikėkimės, kad šaudyti greit nereikės. O vėliau šovinių atsiųs, — burbtelėjo grupės viršininkas.

Tarėsi neilgai. Buvo svarbu kuo greičiau sužinoti, kur jie atsidūrė, bent kiek apšilti ir už-valgyti. Daržinėje paslėpę pa-rašiusius, visi pasibeldė į pirmo pasitaikiusio namo duris.

— O —
Pro langą šmėkstelėjo keli tamsūs siluetai. Paskui pasigir-do tylus beldimas į duris. Tro-boje niekas neatsiliepė. Tik šeimininkė sušnibzdėjo vyrui:

— Neleisk, gal nueis...

Tačiau beldimas nesiliovė. Šeimininkas, priėjęs prie durų, paklausė:

— Kas čia?

— Mes iš saugumo, — pasi-girdo balsas už durų. — Įleisk.

Kleptelėjo atstumiamą vėl-kė. Kartu su šalto oro gūsiomis, šviesdami kišeniniais žibintu-vėliais, į vidų suvirto šeši vy-rai.

— Matyt, šeimininke, ban-dziukų nebijai, kad taip greit įleidai, — pratarė kažkuris.

— Iš karto matyti, kad tai mūsų žmogus, — pritarė kitas.

— O tu, Broniau, vis dėlto užėik į seklyčią. Paziūrėk, ar pas šeimininko dukteris svečių nėra, — įsakė kažkuris.

— Nei dukterų, nei svečių neturiu, — sėdėdama ant lo-vos, pratarė šeimininkė.

Uždegęs lempą, šeimininkas apžvelgė nekviestus svečius. Visi šeši ginkluoti, su velti-niais, lapinėm kepurėm. Apran-ga panaši į liaudies gynėjų, bet kad veidai nepažįstami. Pus-balsiu apie tai šeimininkas ir prasarė.

— O mes ne vietiniai. Iš Pa-nevėžio, — pratarė grupės vy-resnysis. — Še, skaityk, — ir jis įbruko valstiečiui į rankas Panevėžio apskrities saugumo organų darbuotojo darbo pažy-mėjimą.

— Maldusis Stasys, Adomo, — perskaitė šeimininkas ir gražino pažymėjimą pridurdamas: — Gali būti.

— Paiškok ko nors užval-gyti, — įsakė vyresnysis šeimininkui. — Mes užmokėsime.

Šeimininkė ilgai raikė kama-roje duoną, paskui sutauškėjo skrynios dangtis. Pagaliau pa-statė ant stalo pripiaustytų la-šinių lėkštę ir puodynę pieno.

— Dovanokit, ponas virši-ninkas, kad nieko geresnio ne-turim, — pasiteisino ji.

— Lempą užgesink, — už-kandęs pasiūlė vyresnysis. — Mes čia pabūsime per naktį, o gal ir dar ilgiau.

Nakties svečiai įsitaisė kas ant suolo, kas ant krosnies. O rytą, paduodama į stalą pusry-čius, šeimininkė pastebėjo, jog tas, kurį ji laikė grupės vyres-niuoju, kažką rašė į knygutę. Spėjo perskaityti ir pirmuosius sakinius:

"1945 m. sausio 22 d. mūsų grupė šiuo metu yra Smilgių apylinkėje. Uždavinys vykdomas sėkmingai. Šuolio metu..."

Visa grupė per dieną kažko lūkuriavo, o vakarop tas, ku-ris pasivadino Stasiu Maldusi-u, pasakė šeimininkui:

— Kinkyk arklį. Norim truputį pavaziuoti.

— O kaip paskui arklys? — nedrąsiai pasiteiravo šeimi-ninkas.

Maldusis valandėlę galvojo. — Ateik rytoj po pietų į valsčių ir atsimsi, — trumpai burbtelėjo. Ir pakartojo: — Kinkyk greičiau.

Vogčiomis žiūrėdamas pro langą, šeimininkas matė, kaip visa grupė susėdo į roges, pas-kui stabtelėjo prie daržinės, iš-nešę iš vidaus, krovę į roges kažkokius ryšulius. Netrukus rogės pro sodybos eglaites nu-rūko į kelią.

— O —
Rogės greit čiuzė kietai su-važinėtu keliu.

— Guliakai, kada gi tuos tavo gimines privažiuosim? — pa-galiau nutraukė tylą Maldusis.

— Pasibaigs krūmai, o už jų tuoj ir Niaukonių kaimas, — vadėlėmis suragindamas arklį, uoliai viską išaiškino Guliakas.

Pagaliau rogės sustojo. Įėjęs į trobą, Guliakas ilgai kažką šnibzdėjo išsigandusiam šeimi-ninkui.

— Gerai, Joneli, gerai, — pritarė šis. Paskui pavalgydino visus, apnakvino. Gerai pailsė-jęs ir pasistiprinęs, visas bū-rys vėl išsiruošė į kelionę. Jo-no įkalbėtas, šeimininkas pakinkė arklį.

— Dabar į Vilkelius, pas Va-leką, — tarė Maldusis, rogėm išsisukus iš sodybos. — O ten matysim, kas ir kaip. Gal ir apsisotai galėsime.

Valekas, išgirdęs beldžiant, greit atvėrė duris. Atvėrė ir sustingo. Prieš jį stovėjo...

— Užėikite, — pralemeno jis, praleisdamas į vidų svečius.

— Vadinas, pažinai? — ap-kabinęs per pečius Valeką ir sėsdamas greta jo ant suolo, paklausė Maldusis. — Reiškia,

nelabai pasikeičiau, a? Ką gi, beveik metai tepraėjo. O nela-bai gerai, kad mane visi pažis-ta.

— Bet kaipgi čia dabar? — stebėjosi Valekas. — Juk jūs buvote su jais? Maniau, seniai Vokietijoje sėdėt arba gal dar toliau. O dabar še tau. Gyvas ir sveikas... Kągi čia dabar?

— Nelaikas aiškintis, — nu-traukė kalbą Maldusis. — Mes atvykom padėti išlaisvinti tė-vynę. Šventą kovą tęsti. Kiekvienas tikras lietuvis turi rem-ti šią kovą. Vokiečiai dar tebė-ra gyva, ir pavasarį vokiečių tankai vėl bus čia.

Valekas baimingai apsižval-gė, o paskui užsikirsdamas pra-tarė:

— Išeik iš mano namų. La-bai prašau. Neužtrauk nelai-mės. Sužinos kas nors — galas mums visiems. Nebetiki žmo-nės, kad Hitleris grįš, va kas. Niekas nebetiki. Ir nelaukia grįžtant.

— Pablūdai, Mateušai, ar ku-ris galas. Juk geri kaimynai buvom, vienas kitam visada ranką ištiesdavom. Ir ką gi, po velnių, aš turiu daryti? — stai-ga trenkęs kumščiu į stalą, už-riko Maldusis.

Šeimininkas sumišo:

— Aš tave pas Smailį nuve-siu. Pas jį mažiau kas užėina. O Kazys — žmogus patikimas.

Smailys anaipol ne taip no-riai, kaip buvo nupasakojęs Valekas, priėmė neprašytus svečius. Net į trobą neleido.

— Sėdėkit klojime. Šaltis da-bar nedidelis. Įlįskit į šiaudus ir nesušalsit.

Maldusiu neliko nieko kito, kaip pasiduoti likimo valiai. Praleidęs visą šaltą sausio nak-tį šiauduose, jis labai nudžiug-o, kai brėkstant Smailys at-nešė karštų bulvių dubenį ir rūgusio pieno puodynę. Varta-liodamas rankose bulvę ir stengdamasis bent kiek apšilti, Maldusis pratarė:

— Mes tik prieš porą dienų iš Vokietijos. Štai, su šitais, — ir jis mostelėjo į klotimo kampe sumestus parašiusius. — Nieko nesuprantu, kas čia pas jus dedasi. Su protingu žmogu-mi dar nė karto neteko pakal-bėti. Paaiškink, kaip yr, visą padėtį. Ir svarbiausia, pasakyk, kaip su pogrindžiu susirišt.

Smailys gailiai šyptelėjo.

— Padėtis aiški, — šaltai pasakė. — Naujamiesty liau-dies gynėjai ir milicija. Kas-dien po kaimus slankioja. Bai-gia visus miškinius išrąnkoti, aplinkiniuose miškuose nė vie-no būrio nėra.

Maldusis, netikėdamas savo ausimis, net šaukštą padėjo iš nustebimo.

— Negali būti, — prašvokštė jis, — kad miškuose jokių grupių nėra. — Vokietijoje mums aiškiai pasakė, kad Hitlerio ar-mija atsitraukdama viską pa-ruošė partizaniniam karui, o mus vadovauti šiam karui pa-siuntė.

— Bet kad nebėra kam ko-puoti. Sakau, kad jokių grupių

nėra. Yra tik pavieniai, — ne-nusileido Smailys.

Diversantai valgė tylėdami.

— Tu štai ką padaryk, — staiga atsisuko Maldusis į Smailį. — Surask man kokią nors miškinų grupę. Visas gi-rias išmaišyk, bet surask. Su-pratai? Mums reikia su vietiniais partizanais susirišti. Ir kuo greičiau — tuo geriau.

Smailys prižadėjo stengtis kiek galėdamas.

Smailiui išėjus iš klotimo, Maldusis įsakė radiistui Kirdu-liui susirišti su šimonių diver-sine grupe ir gauti nurodymus iš paties Lokaičio.

Netrukus į erdvę jau skrido šaukiamieji signalai:

— Čia Lietuva! T-3K! Čia Lietuva! Pasiruošęs priimti! Pasiruošęs priimti!

Tačiau siųstuvą lyg užbur-tas tylėjo. Lokaitis kažkodėl nerodo jokio noro kalbėtis su savo "kovotojais", klaidžiojan-čiais kažkur Naujamiesčio apy-linkėse.

— O —

Sukaičė, uždusę du žmonės klampojo per sniegą. Bėgti kas-kart darėsi vis sunkiau. Nebu-vo laiko net atsigręžti. Bet abu žinojo: raiteliai juos tebe-sisiveja. Kiekvieną akimirką jie laukė mirties, ir baimė, siaubas juos vertė slėptis už karklynų, brautis per tankius krūmokšnius. Abu žinojo: įlį-dę į krūmus, jie nors trumpam sulaikys besivejančiuosius, dings jiems iš akių. Mirtis bus atitolinta dar vienai valandė-lei. Tačiau krūmai ir karkly-nai buvo tik laikinas prieglobstis. Aplinkui jokio bent kiek didesnio miško, kuriame bū-tų galima saugiau pasislėpti. Išlindę iš krūmų jie vėl pasi-leido per lauką.

— Užpakaly nieko nema-tyt. Tikriausiai pėdas pametė, — dusdamas prašvokštė vie-nas bėglys, trumpam grįžtelė-jęs atgal.

— Bėgam į Smailio klotimą, — pratarė vienas, — ten bent į šiaudus galėsime įlįsti. Gal kartais neras. Toliau bėgti ne-bėra jėgų...

Sukaupę jėgų likučius, abu nutapnojo prie klotimo ir, at-vėrę duris, smuko į vidų. Ta-čiau tą pačią akimirką kiekvie-ną iš jų apėmė dar didesnis siaubas. Į juos buvo atgręžti šeši pistoletai ir automatai.

— Iš kur jūs? — griežtai pa-klausė Maldusis.

Abu atbėgėliai negalėjo at-gauti kvapo.

— Mes bėgom... Mus ve-jasi. Mes nekalti, — pagaliau padrikai ėmė vapėti vienas. O antrasis tuo metu, matyt, susi-vokė.

— Mes savi. Mus vejasi, — paaiškino jis, — gali ir čia at-joti.

— Pats velnias, matyt, jus čia atnešė tokiu laiku, — nusi-keikė Maldusis.

Kieme jau girdėjosi arklų šnarptimas.

— Jie tikriausiai klotime, — pasakė kažkas. — Apsupti.

(Bus daugiau)

Pranešimai

Toronto, Ont.

Moterų parengimas

Sekmadienį, kovo 22 d., 2 val. po piet, Lietuvių salėje, 160 Claremont St., įvyks Lietuvių Moterų Klubo parengimas atžymėjimui Moterų dienos.

Bus kalbėtoja, puiki programa ir kita.

Visi kviečiami atsilankyti.

Hamilton, Ont.

Metinis bazaras

Metinis Labour Bazaras įvyks penktadienį ir šeštadienį, kovo 20 ir 21, vakarais tikrai, AUUC salė, 746 Barton St. E.

Bus prizai ir kitoki pajvairinimai, išpardavimai. Visi kviečiami atsilankyti.

Bazaro Komitetas

Vedybinis Skelbimas

Esu socialistas, 45 m. amž. Gamtos draugas. Foto mėgėjas, mylintis sportą, bet nebėglys. Rimtas, negirtuoklis, nerūkantis. Pasiturintis amatininkas (stalius).

Geidžiu susipažinti su rimta mergina ar našle be tikiybinio kulto. Tautybė nesvarbu. Merginai geidžiant vyksiu į mylimą Tarybų Lietuvą pastoviam apsigyvenimui.

Į dipuolių (bėglių) laiškus neatsakysiu.

Stanley Dagys
1216 Alberni St.
Vancouver, B. C.

Lilia Flower Shop

630 QUEEN ST. W.

TORONTO

Specializuojamės Prirėngime Gėlių Vestuvėms, Laidotuvėms ir Kitiems Reikalams.

Telefonas EM. 6-4183

Advokatas - Notaras

WILLIAM PALAMAR

Suite 133

17 QUEEN ST. E.

TORONTO

Office EM. 2-1941 - Telefonas - Res. RU. 1-2177

PARDUODAME ŠVIEŽIĄ MEDŲ

T. R. MacNaughton, Meadowvale, Ont.
(Westoniečio K. Doveikos žentas)

Torontiečių patogumui, mūsų bičių medaus galima gauti Lietuvių salėje, 160 Claremont St.

K.L.L.D. Toronto Kuopos Vyrai Ruošia

Vakarienę - Šokius

Šeštadienį, Kovo 14 d.

Lietuvių Salėj — 160 Claremont St.

Šis parengimas bus įdomus dar ir tuomi, kad jį ruošia faktai vyrai. Vyrai paruoš ir patieks skanią dešrų ir vištienos vakarienę. Šokiams grieš geras orkestras.

Pasivašininimui įvairūs gėrimai

Kviečiame visus ir visas atsilankyti. Moteris ypatingai. Vyrai nesirengia vakarą praleisti be moterų, o vakarienę ruošia vieni, norėdami pasirodyti savo gabumus. Moterims gera proga atsikvėpti ir pasivašinti.

Vakarienė 6.30 val. vak.

Įžanga \$2.00

Visi į Vyrų Ruošiamą Vakarienę

Šį šeštadienį torontiečių vyrų ruošiamas parengimas numatoma, kad bus gražus ir skaitlingas. Dar savaitė prieš parengimą, o rengėjai pranešė, kad jau virš pusšimtis nusipirkę įžangos bilietus. Kita tiek ar daugiau prie jų prisidės pasukutinėmis dienomis prieš parengimą ar parengime.

Vakarienę paruoš gerai žinomi torontiečiai šeimininkai J. Morkūnas, J. Naujokaitis, P. Puras ir jiems talkininkaus keltas kitų. Jie visi ryžtasi, kad būtų kuo geriausiai paruošta vakarienė. Jais galima pasitikėti.

Prie to, šis parengimas yra priešpaskutinis toks parengimas šį sezoną. Nepraleiskite progos susitikti ir pasivašinti su būriu torontiečių ir iš toliau atvykusių svečių ir viešnių.

Šiame parengime dalyvaudami taipgi paremsite ir gražų

kultūrinį reikalą. Tad visi į vyrų ruošiamą parengimą!

(Parengimo detalės skelbiame.)

Reporteris

Įvairenybės

Niuė Salos Paslaptis

Maždaug 2,500 mylių į rytus nuo Australijos yra Niuė salė. Prieš metus laiko vienas mokslininkas bandė pasodinti čia kai kuriuos augalus. Tačiau augalų išauginti jam nepavyko. Tada jis pasiuntė Naujosios Zelandijos mokslininkui E. Marsdeni iširti šios salos uolienų pavyzdžius. Pasirodė, kad žemė yra radioaktyvi. Nuo to laiko Niuė sala patraukė mokslininkų dėmesį. Jie ištyrė šios salos maisto produktus ir nustatė, kad jų radioaktyvumas yra 100 kartų didesnis už natūralųjį!

Niuė saloje jau kuris laikas nenutyla Geigerio skaitikliai. Šimtas europiečių — gydytojų, medicinos seserų, mokslininkų — gyvena dabar čia. Jie vartoja maistą tik tą, kurį prisiunčia Naujosios Zelandijos vyriausybė. Tuo tarpu salos gyventojai kiekvieną dieną valgo radioaktyvų maistą ir jaučiasi kuo puikliausiai. Fiziškai jie yra stipresni už artimųjų salų gyventojus: gali sunkiau ir ilgiau už juos dirbti. Be to, visi jie yra aukšto ūgio.

Idomu tai, kad Niuė salos gyventojams nežinomos ligos, tipiškos Ramiojo vandenyno kitų salų gyventojams.

Kanada Finansuoja, O JAV Naudojasi

Canadian Press raportuoja, kad praėjusiais metais išvyko į Jungtines Valstijas 1,583 universitetų mokytojai, inžinieriai, mokslininkai, gydytojai ir chirurgoi.

1961 metais išvyko 1,270, o 1962 metais — 1,295. Reiškia, per tris metus išvyko į Jungti-

Restoranas Pardavimų

Parduodame restoraną UNION CAFE su 20 kambarių namu. Yra kiemas, garažas dviem automobiliams. Namas atremontuotas.

Dėl platesnių informacijų kreipkitės: 387 Sherman Ave., N., Hamilton, Ont., arba telefonuokite :LI. 4-6917. Savininkas Ch. Pampalas.

nes Valstijas 4,148 išmokslinti žmonės.

Kaip jau žinoma, Kanados žmonėms universitetai kainuoja dešimtis milijonų dolerių kiekvienai metai. Bet, pasirodo, daugelis išvyksta svetur dirbti.

Vistiek Nepataikė

Draugas S. J. Jokubka rašo Vilnyje:

"Klerikalų 'Draugas' su pasigardžiu džiaugiasi gautu laišku iš Lietuvos, kuriame laiško autorė rašo, kad Skiemonyse Ramutei Macvytaitei pasirodė Marija ant dobilų lauko, kuris Smetonos laikais buvo paskirtas bažnyčiai. Dabar kolūčio žemė.

"Marija prašiusi Ramutės

pasakyti žmonėms, kad penktadienį nevalgytų su mėsa ir daugiau lankytojų bažnyčias, ir kad žmonės pasidarytų maldingesni".

Išrodo, kad Marija turi prastą kontaktą su savo garbintojais. Tik įsivaizduokit, nei žodelio prieš komunistus, prieš jų valdžią, už aukavimą vaduotojams ir t. t. Matyti ji patenkinta esama tvarka Lietuvoje. Ji tik nori, kad žmonės pasnikautų, mažiau mėsos valgytų, maldingesni būtų.

O kaip tie vaduotojai gerinosi prie jos. Visą Lietuvą jai padovanojo, o ta apie juos nei žodeliu. Pikčiausia tas, kad ji juos ignoruoja. Vietoj pasirodymo kuriam nors iš lyderių, ji pasirodė paprastai mergaitei.

Polish-anti-war movie
CANNES FESTIVAL PRIZE WINNER

KANAL

Angliški paaiškinimai

Šeštadienį, kovo 14
6:30 ir 9:15 v. v.

Visos vietos rezervuotos
\$1.50, \$1.25 ir \$1.00

Tikietų ofisas atdaras nuo
9.00 v. ryto iki 6.00 v. v.

Eaton Auditorium,
Toronto

Tel. UN. 1-1144

LIETUVIS PLUMBERIS

J. Lisauskas

Įrengiam Aliejinį Apšildymą

Atliekam Kitus Plumberio Darbus

Darbas Garantuotas — Priinama Kaina

148 WESTMINSTER AVE.

Tel. LE. 2-5191

Toronto

Laikrodininkas

F. Bochulis

71 Beaty Ave. — Toronto — Tel. LE. 3-5116

Taisau visokių rūšių laikrodžius ir žiedus.
Pageidaujantiems paimu ir pristatau į namus

Darbas Garantuotas

Taipgi per mane galite nusipirkti pigiau laikrodžius, šliūbinius žiedus ir kt.